

Sygn. akt VIII U 753/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2020 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant	Ewa Grychtol

po rozpoznaniu w dniu 30 października 2020 r. w Gliwicach

sprawy M. D. (D.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury górniczej

na skutek odwołania M. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 30 kwietnia 2020 r. **nr** (...) 5 (...)

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu prawo do emerytury górniczej od 27 marca 2020 roku.

(-) sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 753/20

UZASADNIENIE

Decyzją z 30 kwietnia 2020 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu M. D. prawa do emerytury górniczej na podstawie art. 50a ustawy o emeryturach i rentach z FUS, ponieważ ubezpieczony udowodnił jedynie 20 lat, 7 miesięcy i 1 dzień pracy górniczej łącznie z okresami pracy równorzędnej, wobec wymaganych co najmniej 25 lat.

Ubezpieczony wniósł odwołanie od powyższej decyzji, domagając się jej zmiany i przyznania mu spornego świadczenia. Ubezpieczony żądał uznania za pracę równorzędną z pracą górniczą okresu zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. od 12 lipca 1999 r. do 12 lipca 2004 r., którą podjął w związku z likwidacją KWK (...), a także zaliczenia do pracy górniczej okresu służby wojskowej od 25 kwietnia 1991 r. do 21 września 1992 r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony M. D. urodził się (...) Wiek 50 lat ukończył (...)

Ubezpieczony w okresie od 28 lipca 1988 r. do 24 kwietnia 1991 r. i od 16 listopada 1992 r. do 14 maja 1999 r. pracował w KWK (...) w G. jako elektromonter pod ziemią. W okresie od 25 kwietnia 1991 r. do 21 października 1992 r. odbywał zasadniczą służbę wojskową.

Stosunek pracy ubezpieczonego z KWK (...) ustał w wyniku porozumienia stron zgodnie z art. 30 § 1 Kodeksu pracy w oparciu o art. 11 ustawy z 28 grudnia 1989 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy.

W dniu 1 grudnia 1998 r. zarząd (...) S.A. podjął decyzję o likwidacji KWK (...) w związku z kończącymi się zasobami operatywnymi węgla kamiennego, trwałą nierentownością wynikającą z wysokich kosztów eksploatacji prowadzonej w skomplikowanych warunkach geologiczno-górnicych oraz prognozami zbytu węgla. KWK (...) została ostatecznie zlikwidowana w marcu 2000 r.

Ubezpieczony, podobnie jak pozostali pracownicy KWK (...), został poinformowany o planach zamknięcia kopalni w grudniu 1998 r. Od roku 1999 rozpoczął poszukiwania nowego miejsca pracy. Ubezpieczony znalazł zatrudnienie w (...) Sp. z o.o.

W dniu 14 maja 1999 r. nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy ubezpieczonego z KWK (...).

Od 12 lipca 1999 r. do 28 lutego 2006 r. ubezpieczony był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. na następujących stanowiskach:

- jako pracownik sklepu w D. Przyjęcia Towarów od 12 lipca 1999 r. do 30 września 1999 r.,
- jako zastępca kierownika D. Przyjęcia Towarów od 1 października 1999 r. do 30 kwietnia 2000 r.,
- jako lider zespołu w D. Przyjęcia Towaru od 1 maja 2000 r. do 31 stycznia 2002 r.,
- jako menedżer zawodu w D. Przyjęcia Towaru od 1 lutego 2002 r. do 28 lutego 2006 r.

Od 18 września 2008 r. ubezpieczony pracuje w KWK (...) w Z.. Ubezpieczony zajmował następujące stanowiska:

- elektromontera pod ziemią od 18 września 2008 r. do 30 czerwca 2009 r.,
- inspektora ds. elektrycznych pod ziemią od 1 lipca 2009 r. do 31 marca 2016 r.,
- inspektora technologii górniczej pod ziemią od 1 kwietnia 2016 r. do 31 lipca 2016 r.,
- inspektora gospodarki maszynami pod ziemią od 1 sierpnia 2016 r. do 31 marca 2019 r.,
- inspektora pod ziemią od 1 kwietnia 2019 r. do 30 września 2019 r.,
- inspektora technologii górniczej pod ziemią od 1 października 2019 r. do nadal.

W dniu 31 marca 2020 r. ubezpieczony złożył w organie rentowym wniosek o przyznanie prawa do emerytury górniczej.

Zaskarżoną decyzją z 30 kwietnia 2020 r. (...) Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury górniczej, wskazując że ubezpieczony udowodnił jedynie 20 lat, 7 miesięcy i 1 dzień pracy górniczej łącznie z okresami pracy równorzędnej, wobec wymaganych co najmniej 25 lat. Organ rentowy nie uwzględnił okresu zatrudnienia jako pracy równorzędnej z pracą górniczą w (...) Sp. z o.o. od 12 lipca 1999 r. do 12 lipca 2004 r. (łącznie 5 lat), ponieważ stosunek pracy z KWK (...) 14 maja 1999 r. został rozwiązany na mocy porozumienia stron między wnioskodawcą a zakładem a

nie w związku z likwidacją kopalni. (...) Oddział w Z. nie uwzględnił również okresu służby wojskowej od 25 kwietnia 1991 r. do 21 września 1992 r.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego, świadectw pracy z (...) Sp. z o.o. (k. 25-27) oraz przesłuchania odwołującego (nagranie z rozprawy z 29 września 2020 r. k.23).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 50a ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 53) górnicza emerytura przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1) ukończył 55 lat życia;

2) ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1;

3) nie przystąpili do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Na podstawie art. 50b ustawy, przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej uwzględnia się okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą, będące okresami składkowymi lub nieskładkowymi w rozumieniu ustawy, z tym że okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą uwzględnia się, jeżeli praca ta wykonywana była co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy.

W myśl art. 50c ust. 2 pkt 2 ustawy za pracę równorzędną z pracą górniczą uważa się zatrudnienie przy innych pracach, nie dłuższe niż 5 lat, do których pracownicy wykonujący prace określone w ust. 1 i w pkt 1 i 2 przeszli w związku z likwidacją kopalni, zakładu górniczego, przedsiębiorstwa lub innego podmiotu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1#4.

W niniejszej sprawie spór dotyczył ustalenia czy ubezpieczony legitymuje się stażem pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą w wymiarze co najmniej 25 lat. W szczególności zaś, czy można mu zaliczyć do stażu pracy równorzędnej z pracą górniczą okres zatrudnienia w (...) Sp. z o.o., którego organ rentowy w zaskarżonej decyzji nie uwzględnił, twierdząc że ubezpieczony nie podjął tam zatrudnienia w wyniku likwidacji poprzedniego zakładu pracy, tj. KWK (...), gdyż stosunek pracy z KWK (...) 14 maja 1999 r. został rozwiązany na mocy porozumienia stron.

W ocenie Sądu stanowisko organu rentowego jest nieuzasadnione.

Kwestia "zatrudnienia przy innych pracach" na potrzeby emerytury górniczej była przedmiotem orzecznictwa sądów i utrwalony został pogląd, że przejście do pracy u kolejnego (drugiego i następnego) "nie górniczego" pracodawcy pozostaje wówczas w związku z likwidacją kopalni, zakładu górniczego, przedsiębiorstwa i innego podmiotu w rozumieniu art. 50c ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, gdy pracownik traci swoje zatrudnienie z przyczyn od niego niezależnych (niedotyczących pracownika). Sąd Najwyższy podkreślił, że w art. 50c ust. 2 pkt 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych chodzi o przejście "w związku z likwidacją kopalni, zakładu lub przedsiębiorstwa górniczego". Akcentowany jest więc związek funkcjonalny tego "przejścia" z utratą pracy górniczej, uzasadniony celem przytoczonej regulacji polegającym na umożliwieniu zwolnionym z pracy górnikom dopracowania u innych "niegórnich" pracodawców okresu (stażu pracy), wymaganego do nabycia górniczych uprawnień emerytalnych, w rozmiarze nie dłuższym niż 5 lat (tak: w wyroku z dnia 22 sierpnia 2010 r., I UK 117/12, LEX nr 1274952). Omawiana regulacja nie zawiera natomiast wymagania bezpośredniego przejścia z utraconego górniczego zatrudnienia do pracy u innego "niegórnich" pracodawcy ani żadnego innego normatywnego rygoru wystąpienia precyzyjnie określonego

"czasowego" związku pomiędzy wymienionymi okresami zatrudnienia (por. wyrok SN z dnia 19 listopada 2013 r. I UK 157/13).

Istotne jest również, że przepis art. 50c ust. 2 pkt 2 ustawy emerytalno-rentowej uznaje za pracę równorzędną z pracą górniczą zatrudnienie przy innych pracach, które pozostaje nie tylko w bezpośrednim związku czasowym z utratą górniczego zatrudnienia, ale także w związku przyczynowo-normatywnym z poprzednio wykonywaną pracą górniczą, bez której utraty oraz braku możliwości znalezienia zatrudnienia w górnictwie górnik nadal wykonywałby pracę górniczą (por. wyrok SN z dnia 22 sierpnia 2012 r. I UK 117/12).

Odnosząc powyższe do stanu niniejszej sprawy wskazać należy, że ubezpieczony utracił zatrudnienie w KWK (...) z przyczyn od niego niezależnych. Należy podkreślić, że faktem powszechnie znanym jest, że likwidacja KWK (...) rozpoczęła się od decyzji zarządu zarząd (...) S.A. z 1 grudnia 1998 r., zaś finalne zamknięcie kopalni nastąpiło w marcu 2000 r. Był to zatem pewien proces, w trakcie którego zakład pracy zwalniał swoich pracowników. Sposób rozwiązania przez ubezpieczonego stosunku pracy za porozumieniem stron, nie może przy tym negatywnie wpływać na jego prawo do uwzględnienia kolejnego zatrudnienia jako pracy równorzędnej, ponieważ taki sposób rozwiązywania stosunków pracy z pracownikami zakładu dotyczył wszystkich jego pracowników. Rozwiązanie stosunku pracy z pracownikami (w tym z ubezpieczonym) następowało za porozumieniem stron w związku z likwidacją kopalni, co niewątpliwie oznacza, że gdyby nie jej likwidacja, ten stosunek pracy trwałby nadal i należy domniemywać, że ubezpieczony świadczyłby pracę w zakładzie przynajmniej do chwili uzyskania wymaganego 25 letniego stażu pracy górniczej.

Z tych względów pomiędzy rozwiązaniem stosunku pracy z KWK (...), a nawiązaniem stosunku pracy w (...) Sp. z o.o. istniał związek przyczynowo-normatywny, pozwalający na uwzględnienie zatrudnienia w (...) Sp. z o.o. od 12 lipca 1999 r. do 12 lipca 2004 r. (łącznie 5 lat) do stażu pracy równorzędnej z pracą górniczą.

Tym samym ubezpieczony spełnił ostatnią i jedynie sporną przesłankę warunkującą prawo do emerytury górniczej – udokumentował co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej z pracą górniczą.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w sentencji wyroku.

(-) sędzia Patrycja Bogacińska-Piątek